

DOI: <https://doi.org/10.32836/2521-666X/2019-65-11>
УДК 338.23:330.341

Котельбан С.В.

аспірант кафедри економічної теорії,
менеджменту та адміністрування,
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

Kotelban Serhii

Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University

АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ УМОВАХ

ANALYSIS OF INNOVATIVE ECONOMIC DEVELOPMENT UNDER GLOBALIZATION CONDITIONS IN UKRAINE

У статті здійснюється аналіз інноваційного розвитку економіки України та досліджується вплив механізму державного регулювання на нього. Досліджено інноваційний розвиток за допомогою авторитетних міжнародних індексів глобального інноваційного розвитку. Проведено SWOT-аналіз складових частин глобального інноваційного індексу. Охарактеризовано фактори, які впливають на інноваційну конкурентоспроможність України в глобальному економічному просторі. Визначено склад та структуру інноваційно-активних суб'єктів бізнесу. Досліджена інноваційна активність суб'єктів господарювання в Україні, визначено структуру витрат підприємств на інноваційну діяльність, склад витрат підприємств на науково-дослідні і дослідно-конструкторські роботи. Охарактеризовано обсяг фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств. Визначені недоліки щодо інноваційного розвитку економіки України.

Ключові слова: інновації, інноваційний розвиток, інноваційна діяльність, механізм державного регулювання, інвестиції.

В статье проводится анализ инновационного развития экономики Украины и исследуется влияние механизма государственного регулирования на него. Исследовано инновационное развитие с помощью авторитетных международных индексов глобального инновационного развития. Проведен SWOT-анализ составных частей глобального инновационного индекса. Охарактеризованы факторы, которые влияют на инновационную конкурентоспособность Украины в глобальном экономическом пространстве. Определены состав и структура инновационно активных субъектов бизнеса. Исследована инновационная активность субъектов хозяйствования в Украине, определена структура затрат предприятий на инновационную деятельность, состав расходов предприятий на научно-исследовательские и опытно-конструкторские работы. Охарактеризован объем финансирования инновационной

деятельности промышленных предприятий. Определены недостатки инновационного развития экономики Украины.

Ключевые слова: инновации, инновационное развитие, инновационная деятельность, механизм государственного регулирования, инвестиции.

The analysis of indicators of innovative development of the economy of Ukraine and the mechanism of state regulation of innovative development is the basis for conducting a comprehensive study of the innovativeness of the economy and identifying problems and ways of solving them. The purpose of the article is to analyze the innovative development of the Ukrainian economy in globalization conditions and to study the impact of the mechanism of state regulation on it. Theoretical and methodological basic scientific work is a static-mathematical and dialectical method of cognition. In the course of the research, the following methods were used: comparison, generalization, graphical and tabular – for a clear presentation of the research results, in particular the goals and objectives of the mechanism of state regulation of innovative development of the economy and methods of state regulation of innovation development in globalization conditions; abstract-logical – to formulate conclusions and suggestions. The article analyzes the innovative development of the Ukrainian economy and explores the impact of state regulation on it. Innovative development is studied using authoritative international indices of global innovative development. A SWOT analysis of the components of the global innovation index is carried out. The composition and structure of innovatively active business entities is determined. The innovative activity of business entities in Ukraine, the determination of the cost structure of enterprises for innovative activities, the composition of the costs of enterprises for research and development work. The volume of financing of innovative activities of industrial enterprises is characterized. Deficiencies in the innovative development of the Ukrainian economy are identified. The results of the study can be used to improve the mechanism of state regulation of innovative development of the economy and its methods, because, focusing on the most demanded areas of innovation development in the world, Ukraine is able to narrow the target segment of innovation production and thus provide a breakthrough in the global competitive space.

Key words: innovation, innovative development, innovative activity, mechanism of state regulation, investment.

Постановка проблеми. Аналіз показників інноваційного розвитку економіки України та механізм державного регулювання інноваційного розвитку є основою для проведення комплексного дослідження інноваційності економіки та визначення проблем і шляхів їх вирішення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням питань державного регулювання інноваційних процесів в Україні займалися такі вітчизняні вчені, як Ю. Гернего, С. Підгородецька, Т. Писаренко, Т. Кваша, Т. Гринько, Т. Іванова, К. Ковтуненко, О. Нестеренко, О. Сенічкіна, С. Макуха та інші. Але особливості їхнього застосування з метою визначення національної специфіки в сучасних умовах глобалізації є не досить вивченими, тому ця проблема потребує детального опрацювання.

Постановка завдання. Мета статті полягає в аналізі інноваційного розвитку економіки України в глобалізаційних умовах та дослідженні впливу механізму державного регулювання на нього.

Виклад основного матеріалу дослідження. Дія механізму державного регулювання інноваційного розвитку економіки України має бути спрямована на забезпечення неперервних прогресивних змін із становленням інноваційної економіки. Інноваційна економіка при цьому має забезпечувати високий рівень добробуту населення та конкурентоспроможність країни в глобальному просторі.

Аналіз інноваційного розвитку економіки України як результату функціонування механізму державного регулювання є складним завданням, що потребує належного методичного супроводу. Виходячи з наявної статистичної бази, такий аналіз для економіки України слід здійснювати в таких ракурсах:

1. Застосування інструментів механізму державного регулювання інноваційного розвитку економіки, зокрема:

– нормативно-правових – щодо обсягів фінансування та аналізу динамічних змін унаслідок реалізації стратегій і цільових програм в інноваційній сфері на визначений період часу і в територіальних масштабах;

– адміністративних – щодо конкурентоспроможності вітчизняної інноваційної продукції, яка забезпечується через дотримання регламентованих стандартів, вимог до патентування, ліцензування, захисту авторських прав;

– фінансових – щодо обсягів та структури фінансування інноваційної і науково-дослідної діяльності, особливо вагомості видатків з державного та місцевого бюджетів;

– мотиваційних – щодо результатів діяльності суб'єктів бізнесу, науково-дослідних та інших установ, які займаються інноваційною діяльністю, у результаті застосування стимулюючих інструментів пільгового оподаткування та інших форм підтримки;

– інформаційних – щодо оцінки якості статистичного забезпечення аналізу інноваційних процесів, можливостей його систематичного та комплексного (у територіальному та часовому аспектах) аналізу;

2. Досягнення цілей державного регулювання інноваційного розвитку:

– Домінування в структурі економіки наукомістких видів економічної діяльності;

– Становлення креативного класу, в тому числі підприємців із типом поведінки інноваторів;

– Висока якість та інноваційність національної продукції;

– Забезпечення обміну інформацією, дифузії інновацій;

3. Отримання конкурентних переваг України у глобальному економічному просторі – через аналіз рейтингових та іміджевих позицій України у глобальному просторі (регіонів у національному, окремих поселень у регіональному просторі та вище) за показниками інноваційної діяльності, привабливістю для інвесторів щодо фінансування інноваційних проектів, участі у різних міжнародних програмах співфінансування та підвищення кваліфікації кадрового забезпечення (інноваторів).

Звернемося до даних статистики з метою з'ясування найбільш показових тенденцій інноваційного розвитку економіки України в глобалізаційних умовах як результату функціонування механізму державного регулювання. Висновки щодо результативності регулюючих впливів у глобальному просторі дає змогу зробити аналіз авторитетних міжнародних індексів. Одним із таких є The Global Innovation Index (Глобальний інноваційний індекс). У 2018 р. у засобах масової інформації активно висвітлювалось, що Україна знову піднялась у цьому рейтингу – за останній рік на 7 позицій. У табл. 1 показано місце, бали і рейтингові позиції України за останні 8 років.

Якщо подивитися детальніше на структуру Глобального інноваційного індексу, то її формують: Input Sub-Index (субіндекс входу), який враховує п'ять елементів національної економіки, що створюють умови для інноваційної діяльності – людський капітал і науку, інфраструктуру, розвиток внутрішнього ринку і бізнесу; Output Sub-Index (субіндекс виходу), що агрегує два типи результатів інноваційної діяльності – наукові знання і технології та результати креативної діяльності [2, с. 340].

Згідно з Input Sub-Index Україна у 2018 р. займала аж 75 позицію серед країн світу, а за Output Sub-Index – 35 [3, с. 80]. Таке зіставлення говорить про те, що наявний стереотип щодо високого інтелектуального потенціалу населення України в глобальних конкурентних умовах втрачає свою первинну актуальність. Проблема України щодо конкурентної інноваційної діяльності криється в якісному інфраструктурному, інституційному та кадровому забезпеченні.

Одним з ефективних методів виділення сильних і слабких сторін, можливостей та загроз, звичайно, є SWOT-аналіз. У табл. 2 наведено бачення автора таких елементів, виходячи

Таблиця 1

Україна в рейтингу Глобального інноваційного індексу

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Місце України	61	60	63	71	63	64	56	50	43
Бали	30,06	35,01	36,1	35,78	36,26	36,45	35,52	37,62	38,52

Джерело: складено автором на основі [1]

**SWOT-аналіз інноваційної конкурентоспроможності України
в глобальному економічному просторі**

<p>СИЛЬНІ СТОРОНИ</p> <p>1. Кваліфікаційні: - підготовка фахівців сфер науки і техніки (21 місце) - високий рівень патентування промислових зразків (7 місце)</p> <p>2. Спеціалізації: - активний розвиток сфери ІКТ, в тому числі вагомість ІКТ в структурі експорту послуг (15 місце)</p>	<p>СЛАБКІ СТОРОНИ</p> <p>1. Кадрові: - Низька кількість дослідників у відношенні до населення (49 місце)</p> <p>2. Фінансові: - низькі валові витрати на НДДКР (62 місце)</p> <p>3. Конкурентні: - нерозвиненість місцевої конкуренції (74 місце) - низький рівень чистого експорту високотехнологічних товарів (45 місце)</p> <p>4. Інфраструктурні: - обмежена практика діяльності кластерів (98 місце)</p>
<p>МОЖЛИВОСТІ</p> <p>1. Розвитку бізнесу: - відносна зручність початку бізнесу (45 місце) - відносна зручність отримання кредиту (26 місце), хоча в умовах завищених відсотків</p> <p>2. Кваліфікаційні: - значні обсяги витрат на освіту загалом (26 місце) та навчання учнів (21 місце), високий рівень забезпечення вчителями (3 місце)</p>	<p>ЗАГРОЗИ</p> <p>1. Політичні: - несприятливе політичне середовище (122 місце), політичні нестабільність та небезпека (123 місце) - неефективне врядування (102 місце), в тому числі електронне (70 місце) - практична відсутність верховенства права (107 місце)</p> <p>2. Інфраструктурні: - низький рівень використання ІКТ (95 місце) - обмежена практика співпраці університетів і суб'єктів господарювання у промисловості (70 місце)</p> <p>3. Сталого розвитку: - екологічна нестабільність (115 місце)</p>

Джерело: складено автором на основі [5, с. 335]

з глибинного аналізу складників Глобального інноваційного індексу для України.

Окрему увагу в SWOT-аналізі слід звернути на можливості. Серед них виділено відносну зручність початку бізнесу. Все-таки в Україні порівняно легко почати власну справу, хоча це потребує певного стартового капіталу. Інша річ, що реалізація інноваційного проекту вимагає значного інвестування. Тому спочатку підприємці орієнтуються на види економічної діяльності з вищим рівнем рентабельності (торгівля, сфера послуг) та надалі можуть приймати рішення про диверсифікацію діяльності. Проте це відбувається не досить часто, адже Україна залишається на низьких позиціях відповідно до оцінок легкості ведення бізнесу. Згідно з рейтингом Світового банку «Doing Business 2018» Україна займала лише 76 позицію [4]. Це означає, що в процесі своєї діяльності суб'єкти бізнесу не завжди можуть нарощувати капітал, щоб мати можливість інвестувати у вартісні інноваційні проекти.

Площину слабких сторін і загроз інноваційного розвитку економіки України формують питання задовільного фінансування науково-дослідної діяльності, низької мотивації наукових кадрів до якісної роботи. Дуже багато проблем виникає через неефективну державну політику. Йдеться вже навіть не про стимулювання з боку держави інноваційних процесів, а про те, що йде гальмування прогресивних змін владними суб'єктами, яким вигідний монополізм ринку і збагачення за рахунок використання природно-ресурсного потенціалу країни.

Водночас, коли Україна згідно з Глобальним інноваційним індексом у 2018 р. обійняла 43 позицію, сусідня Польща – 39, Словаччина – 36, Угорщина – 33. Порівняно до інших європейських держав, які є привабливими для інтелектуальної міграції з України, розриви є суттєвими: Німеччина – 9 місце; Великобританія – 4 місце.

Таким чином, у глобальному економічному просторі Україна займає середні позиції за

показниками інноваційного розвитку. Однак на європейському континенті вона займає аж 30 місце, що вказує на її програшні конкурентні позиції. Така ситуація є невтішною, але не критичною, адже інноваційні показники України вищі, аніж, для прикладу, Румунії, Молдови і Російської Федерації. Поточний етап розвитку для України мав би бути своєрідним трансформаційним переходом до моделі інноваційної економіки. Щоб це забезпечити, необхідно підтримувати позитивні тренди інноваційного розвитку (сильні сторони і можливості табл. 2). Водночас слід послаблювати негативну дію загроз, які руйнують сприятливі передумови інноваційного розвитку.

Зовнішні конкурентні позиції України детермінують внутрішні умови інноваційної активності суб'єктів бізнесу та науково-дослідної діяльності. У зв'язку з цим необхідно проаналізувати основні показники інноваційного та наукового характеру.

Інноваційна активність суб'єктів бізнесу в Україні перебуває на стадії імпульсивного розвитку в умовах, з одного боку, нестабільності та, з іншого боку, нових можливостей міжнародної співпраці у сфері реалізації проектів, зокрема в рамках поглиблення євроінтеграції.

Згідно зі статистичними даними, в Україні питома вага підприємств, що займалися інноваціями, становить нижче 20%, причому питома вага підприємств, що впроваджували

інновації, є ще нижчою. У 2017 р. відбулося значне падіння обсягів витрат на інноваційну діяльність. Однією з основних причин цього було значне скорочення кількості інноваційно-активних підприємств [6, с. 31].

Найбільш сприятлива ситуація в Україні, коли відбувалося зростання витрат на інноваційну діяльність, спостерігалася у періоди 2006-2007 рр. (темп зростання 1,76), 2010-2011 рр. (1,78) та 2014-2015 рр. (1,79).

Структурний аналіз загальних обсягів витрат на інноваційну діяльність показує, що постійні коливання цього показника зумовлені неоднорідністю витрат за окремими цілями. З рис. 1 видно, що за останні 18 років не було чіткої динаміки в напрямі зростання чи зменшення фінансування інноваційної діяльності. Постійно відбувалися стрибки і падіння. Це свідчить про нестабільність цього напрямку діяльності в умовах мінливого зовнішнього середовища, високої чутливості до екзогенних чинників.

У структурі витрат на інноваційну діяльність домінують витрати на придбання машин, обладнання та програмного забезпечення. За період 2000-2017 рр. їх питома вага коливалась у межах 54-85%. З 2007 р. відсутні витрати на підготовку виробництва для впровадження інновацій. Це означає, що вітчизняні суб'єкти господарювання не мають достатніх ресурсних можливостей для

Рис. 1. Вагомість інноваційно-активних суб'єктів бізнесу та фінансові аспекти інноваційної діяльності в Україні, 2000-2017 рр.

Джерело: складно автором на основі [7]

стратегічного планування інноваційного розвитку. Причиною цього є нестабільність та первинна орієнтація бізнесу на отримання короткострокових прибутків у максимальному розмірі.

Дуже низькою є питома вага витрат на дослідження і розробки – в межах 7-23%, причому максимальне значення виявлене у 2017 р., що зумовлено суттєвим зниженням витрат підприємств на інноваційну діяльність.

Мізерними є витрати на придбання інших зовнішніх знань. Ця тенденція підтверджує слабку співпрацю бізнесу й науки. Аналіз структури витрат на дослідження і розробки в розрізі внутрішніх і зовнішніх джерел показує домінування внутрішнього фінансування. Найвище значення фінансування зовнішніх науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт спостерігалось у 2009 р., що становить 25,2% від загальної кількості НДР. Власне виявлені при SWOT-аналізі згідно з Глобальним інноваційним індексом низькі оцінки співпраці університетів і суб'єктів господарювання у промисловості, функціонування кластерів, інших специфічних інноваційних інститутів підтверджують значний потенціал удосконалення за даним напрямом. Українська наука в своєму розвитку змушена відходити від орієнтури на державне бюджетне фінансування та переорієнтовуватись на цілі бізнесу. Інша річ, що бізнес не завжди готовий співфінансувати інноваційні проекти, не маючи належного досвіду співпраці і стратегічного бачення розвитку.

Фінансування інноваційної діяльності дуже сильно залежить від державної підтримки та активності самих підприємств. Для різних видів економічної діяльності потреба інноваційності є різною. Як правило, потужну інституційну основу інноваційного розвитку економіки формує промисловість.

Досліджено, що питомої ваги промислових підприємств, що впроваджували інновації, в Україні за період 2000-2017 рр. коливався у межах 8,2-16,6%. Фактично промисловість України перебуває в занепаді в умовах постіндустріальної (інформаційної) економіки, не будучи поки здатною реаніму-

ватися (же навіть не йдеться про модернізацію) після індустріального типу радянського періоду. Згідно з оцінками, питома вага підприємств, що розробляли і впроваджували нову чи вдосконалювали існуючу продукцію у промисловості колишнього СРСР України в кінці 1980-х рр. досягала 60-70%, на початку 1990-х рр. 20-26% [8, с. 18]. Станом на 2017 р. лише 14,3% промислових підприємств України є інноваційно-активними.

Узагалі мізерною є питома вага реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової: 0,7% у 2017 р. проти 9,4% у 2000 р. Спостерігається спадна динаміка щодо кількості впровадження нових технологічних процесів та виробництва інноваційних видів продукції. Слід звернути увагу, що в структурі впровадження нових технологічних процесів вагомими є маловідходні і ресурсозберігаючі. Їх частка коливається в межах 21-45%. Для інноваційного розвитку економіки екологічні цілі є дуже важливими. Потреба ресурсощадності та зниження негативного впливу на довкілля формує з боку суб'єктів господарювання високий попит на відповідні технології. Розвиток маловідходних і ресурсозберігаючих технологій, що забезпечують відповідні технологічні зміни, є одним з пріоритетів екологізації економіки та вирішення екологічних проблем [9, с. 84].

Проблемною є якість інноваційної активності промислових підприємств в Україні. Так, згідно з статистикою, у 2016 р. 88,1% інноваційно активних промислових підприємств упроваджували інновації: ними було впроваджено 4139 інноваційних видів продукції, з яких 978 – нових виключно для ринку, 3161 – нових лише для підприємства [10, с. 112]. Це доволі низький показник, який підтверджує слабку продукуючу і конкурентну міць промисловості в інноваційному плані.

Вирішення проблем низької інноваційної активності промислових підприємств слід здійснювати шляхом об'єднання науково-технічної, інноваційної та промислової політики з доданням їх організаційної невідповідності [11, с. 125]. Для цього необхідно

створювати ефективні площадки міжінституційних взаємодій.

Цілями таких взаємодій має бути об'єднання зусиль і ресурсів, особливо фінансових, усіх зацікавлених сторін. Реальна ситуація така, що українська влада не схильна забезпечувати належне фінансування інноваційних проєктів. Можна багато говорити про задовільні обсяги фінансування науки та підтримки інноваційної діяльності підприємств. Однак слід мислити у напрямі пошуку можливостей покращення ситуації. Одним з таких напрямів є міжінституційна співпраця з спільним фінансовим забезпеченням, у тому числі залученням іноземного капіталу.

Як свідчать дані офіційної статистики щодо джерел фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств, обсяги витрат на ці цілі не набували ознак рівномірних змін. Спостерігалися постійні коливання з помітним падінням показника у 2017 р. Це означає, що інноваційна діяльність у промисловості здійснюється хаотично, на окремих підприємствах, які намагаються відповідати вимогам ринку для забезпечення конкурентоспроможності власної продукції [12, с. 20]. Показово, що роль бюджетного фінансування в цих процесах не є визначальною. Обсяги бюджетних видатків дуже коливаються та абсолютно не корелюють із загальним показником. У результаті, діяльність інноваційно-активних підприємств не досягає необхідного рівня задля переходу України на новий рівень економіки – інноваційний; зниження реального обсягу фінансування інноваційної діяльності (беручи до уваги інфляційні процеси в Україні, а не їх номінальні значення) пов'язане з неспроможністю підприємств до самофінансування, проблемами залучення коштів за допомогою банківських кредитів через завищений розмір кредитних ставок (20-30%), постійну зміну валютного курсу, що знецінює національну валюту, політичну нестабільність та недосконалість законодавства, що формує недовіру в іноземних інвесторів, відсутність податкових пільг для українських підприємств, які здійснюють інноваційну діяльність [13, с. 113].

Більш детальний аналіз джерел фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств в Україні вказує на домінування власних ресурсів. Питома вага власних видатків набула пікового значення в 2015 р. – 97,2%. Натомість питома вага бюджетного фінансування у 2017 р. становила 2,5%, хоча це був не найнижчий показник (0,3% у 2013 р.). Залишається на низькому рівні участь іноземного капіталу в забезпеченні інноваційних процесів, щоправда в окремі роки реалізація потужних проєктів забезпечила вищу вагомість даного джерела (для прикладу, в 2010 р. – 30,0%). Українська влада має докладати зусиль для залучення іноземного інвестора, здатного фінансувати затратні високотехнологічні проєкти. Натомість в Україні іноземні інвестиції залучаються в дуже скромних масштабах, їх приплив не спрямовується на модернізацію виробництва та здійснення інновацій з метою розвитку експорто-орієнтованих високотехнологічних галузей; досить часто іноземні капітали надходили у вигляді зв'язаних державних кредитів для фінансування закупівлі іноземних товарів [14, с. 36]. Цей спосіб не надає поштовху для подальших інноваційних змін. Велику роль для інноваційного розвитку економіки відіграє наукове середовище. Це потужний інститут продукування інновацій і стратегічний агент міжінституційної співпраці. Для ефективної діяльності наукових установ роль бюджетного фінансування значно зростає. Якщо бізнес хоча б вибірково, однак спроможний забезпечити фінансову реалізацію інноваційного проєкту, то наукові інститути гостро потребують зовнішньої підтримки.

Нинішній занепад вітчизняної науки, детермінований задовільною мотивацією кадрів та станом матеріально-технічного забезпечення, підтверджують програшні позиції України у порівнянні до розвинутих держав (49 місце в світі за показником кількості дослідників у відношенні до населення згідно Глобального інноваційного індексу).

Аналіз джерел фінансування внутрішніх витрат на виконання наукових досліджень і розробок вказує на зниження питомої ваги бюджетного фінансування – з 45,0% у 2010 р.

до 36,3% у 2016 р. Водноас посилюється тренд на самозабезпеченість (фінансування науково-дослідних робіт за рахунок власних коштів). Також зберігається помірний інтерес бізнесу до співфінансування таких робіт. Однак цей напрям має значний потенціал розвитку.

Реагування на обмежене фінансування державою інноваційної діяльності бізнесу та науково-дослідної діяльності некомерційних інститутів науки й освіти може бути пасивно-спостережливим, адаптаційно-очікувальним та активним з пошуком альтернативних джерел фінансування. Покладати великі надії на належне бюджетне фінансування не слід. Інноваційна складова діяльності має виходити на самоокупний рівень завдяки ініціативі бізнес-середовища як осередку формування креативного класу.

Щоправда, українська влада вкотре декларує свою підтримку інноваційної діяльності. Зокрема, у проекті Державного бюджету – 2018 уряд заклав 50 млн. грн на фінансування підтримки інновацій; таким способом, влада прагне забезпечити ріст ВВП на рівні 5-7%, щоб Україна інтегрувалась у світовий ланцюг доданої вартості, стала світовим виробничим та логістичним хабом, зосереджуючись на високих технологіях та інноваціях; підвищення фінансування має створити замкнену екосистему підтримки інвестицій та інновацій.

Висновки. Отже, проведений аналіз вказав на численні недоліки щодо інноваційного

розвитку економіки України, зумовлені неефективним регулюванням з боку держави. Основними недоліками інноваційного розвитку економіки України на цьому етапі є:

- конкурентна проґрашність за показниками інноваційної активності підприємств та фінансування науково-дослідної і дослідно-конструкторської діяльності;

- нестабільність фінансування інноваційної діяльності з надмірними скачками обсягів витрат та строкатістю їх структури;

- дуже низька участь бюджетного фінансування інноваційної діяльності, особливо промислових підприємств та наукових інститутів;

- занепад промислових видів економічної діяльності як інститутів, що забезпечують найвищі інноваційні результати, є більш фінансово спроможними інвестувати в інноваційні проекти;

- низький якісний складник інноваційної активності суб'єктів бізнесу, зокрема промисловості; слід більше уваги приділяти продукуванню та впровадженню нових для ринку інновацій.

Вирішення недоліків державного регулювання інноваційного розвитку економіки України слід здійснювати з пріоритетом його публічності, активізації міжсекторальної співпраці з посиленням контролю з боку держави і громадськості за реалізацією управлінських рішень.

Список літератури:

1. The Global Innovation Index. URL: <https://www.globalinnovationindex.org/analysis-indicator> (дата звернення: 25.05.2019).

2. Гернего Ю.О., Підгородецька С.М. Індекси інноваційного розвитку країн світу. *Університетські наукові записки*. Хмельницький: ХУУП, 2014. № 1. С. 339-346.

3. Global Innovation Index 2018. Energizing the World with Innovation : 11th edition : Editors Soumitra Dutta, Bruno Lanvin, and Sacha Wunsch-Vincent. URL: <https://www.globalinnovationindex.org/gii-2018-report> (дата звернення: 25.05.2019).

4. Україна піднялася на 4 позиції в рейтингу легкості ведення бізнесу Doing Business (інфографіка). URL: <https://economics.unian.ua/finance/2217806-ukrajina-pidnyalasya-na-4-pozitsiji-v-reytingu-legkosti-vedennya-biznesu-doing-business-infografika.html> (дата звернення: 26.05.2019).

5. Global Innovation Index 2018. Energizing the World with Innovation : 11th edition : Editors Soumitra Dutta, Bruno Lanvin, and Sacha Wunsch-Vincent. URL: <https://www.globalinnovationindex.org/gii-2018-report> (дата звернення: 25.05.2019).

6. Писаренко Т.В., Кваша Т.К. та ін. Стан інноваційної діяльності та діяльності у сфері трансферу технологій в Україні у 2017 році: аналітична довідка. Київ: УкрІНТЕІ, 2018. 98 с.

7. *Статистична інформація. Державна служба статистики України*. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 29.05.2019).
8. Гринько Т.В. Інноваційний розвиток України: тенденції та проблеми. *Технологический аудит и резервы производства*. ЮАР: 2013. № 1/3(9). С. 17-21.
9. Іванова Т.В. Екологічно збалансовані макроекономічні заходи державної політики у сфері екологізації. *Інвестиції: практика та досвід*. Київ: Чорноморський державний університет імені Петра Могили, 2011. № 3. С. 84-86.
10. Наукова та інноваційна діяльність України: Статистичний збірник. Київ: Державна служба статистики України, 2017. 141 с.
11. Гейць М.В. та ін. *Інноваційна Україна 2020 : національна доповідь*. Київ: НАН України, 2015. 336 с.
12. Ковтуненко К.В., Нестеренко О.В. Інноваційна діяльність промислових підприємств України: стан і перспективи розвитку. *Економічний форум*. Луцьк: ЛНТУ, 2017. № 2. С. 17-23.
13. Сенічкіна О.Е. Аналіз інноваційної діяльності промислових підприємств України. *Менеджер*. Донецьк: ДонДУУ, 2014. № 1(67). С. 109-114.
14. Макуха С.М. Інноваційність іноземних інвестицій – чинник модернізації перехідної економіки. *Вісник Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого*. Харків: НЮАУ імені Ярослава Мудрого, 2011 № 2. С. 30-40.

References:

1. The Global Innovation Index URL: <https://www.globalinnovationindex.org/analysis-indicator> (accessed 25.05.2019).
2. Herneho Yu.O., Pidhorodetska S.M. (2014) Indeksy innovatsiinoho rozvytku krain svitu [Indices of innovative development of the countries of the world]. *Universytetski naukovi zapysky. Khmelnytskyi: KhUUP*, № 1, pp. 339-346.
3. Global Innovation Index 2018. Energizing the World with Innovation: 11th edition : Editors Soumitra Dutta, Bruno Lanvin, and Sacha Wunsch-Vincent. URL: <https://www.globalinnovationindex.org/gii-2018-report> (accessed 25.05.2019).
4. Ukraina pidnialasia na 4 pozytsii v reitynhu lehkosti vedennia biznesu. [Ukraine rose to 4 positions in the ranking of ease of doing business] *Doing Business (infografika)*. URL: <https://economics.unian.ua/finance/2217806-ukrajina-pidnyalasya-na-4-pozitsiji-v-reytingulegkosti-vedennya-biznesu-doing-business-infografika.html> (accessed 26.05.2019).
5. Global Innovation Index 2018. Energizing the World with Innovation: 11th edition : Editors Soumitra Dutta, Bruno Lanvin, and Sacha Wunsch-Vincent. URL: <https://www.globalinnovationindex.org/gii-2018-report> (accessed 25.05.2019).
6. T.V. Pysarenko, T.K. Kvasha ta in. (2018) Stan innovatsiinoi diialnosti ta diialnosti u sferi transferu tekhnolohii v Ukraini u 2017 rotsi : analitychna dovidka [The state of innovation and technology transfer activities in Ukraine in 2017: analytical background], Kyiv: UkrINTEI, 98 p.
7. Statystychna informatsiia [Statistical information]. *Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy*. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (accessed 29.05.2019).
8. Hrynko T.V. (2013) Innovatsiinyi rozvytok Ukrainy: tendentsii ta problem [Innovative development of Ukraine: trends and problems]. *Tekhnolohycheskyi audyt y rezervy proyzvodstva*. YuAR, № 1/3(9), pp. 17-21.
9. Ivanova T.V. (2011) Ekolohozbalansovani makroekonomichni zakhody derzhavnoi polityky u sferi ekolohizatsii [Environmental balancing macroeconomic measures of state policy in the field of greening]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*. Kyiv: Chornomorskyi derzhavnyi universytet imeni Petra Mohyly, № 3, pp. 84-86.
10. *Naukova ta innovatsiina diialnist Ukrainy: Statystychnyi zbirnyk [Scientific and Innovative Activities of Ukraine: Statistical Collection]*. Kyiv: Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy, 2017, 141 p.
11. Heits M.V. ta in. (2015) *Innovatsiina Ukraina 2020 : natsionalna dopovid [Innovative Ukraine 2020: National Report]*, Kyiv: NAN Ukrainy, 336 p.

12. Kovtunenکو K.V., Nesterenko O.V. (2017) Innovatsiina diialnist promyslovykh pidpriemstv Ukrainy: stan i perspektyvy rozvytku [Innovation activity of industrial enterprises of Ukraine: state and development prospects]. Ekonomichnyi forum, Lutsk: LNTU, № 2, pp. 17-23.

13. Senichkina O.E. (2014) Analiz innovatsiinoi diialnosti promyslovykh pidpriemstv Ukrainy [Analysis of innovative activity of industrial enterprises of Ukraine]. Menedzher, Donetsk: DonDUU, № 1(67), pp. 109-114.

14. Makukha S.M. (2011) Innovatsiinist inozemnykh investytsii – chynnyk modernizatsii perekhidnoi ekonomiky [Innovation of foreign investment – a factor in the modernization of the transition economy]. Visnyk Natsionalnoi yurydychnoi akademii Ukrainy imeni Yaroslava Mudroho, Kharkiv: NIuAU imeni Yaroslava Mudroho, № 2, pp. 30-40.